

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА КУЛЬТУРА БІЗНЕСУ			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент</i>			
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація				
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини				
Освітня програма	Економіка				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			20	
	Практичні/семінарські			16	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			54	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	<i>Бондар Ю.А., к.е.н., доцент</i>				
Контактна інформація	y.a.bondar@cuspu.edu.ua				
Кафедра	менеджменту та підприємництва				
Факультет	<i>права, бізнесу та адміністрування</i>				
Предмет навчання	Предметом дисципліни «Основи підприємництва та культура бізнесу» є логічно-послідовна система знань створення функціонування та розвитку підприємств в різних сферах підприємницької діяльності, а також закономірності прояву та особливості використання соціокультурних компонент у процесі підприємницької діяльності та ділової взаємодії.				
Мета	Мета курсу полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти системи базових знань щодо підприємницької діяльності, розуміння концептуальних засад функціонування підприємств різних форм власності, набуття вмінь обґрунтування створення власного бізнесу, етичних проблем бізнесу, формування бізнес-культури на підприємстві, засобів досягнення успіху та особистої кар'єри.				
Компетентності	<p style="text-align: center;">Загальні:</p> ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9 Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК 11 Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК12 Навички міжособистісної взаємодії. ЗК14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. <p style="text-align: center;">Спеціальні:</p> СК1 Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної				

	<p>економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>ПРН 1 Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН 5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 6 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН 14 Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>ПРН 15 Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН 23 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Соціально-економічна та правова основа підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 1. Сутність, еволюція, функції бізнесу та підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 2. Державна політика регулювання та інституційної підтримки підприємництва</p> <p>Тема 3. Розробка концепції бізнесу Розробка концепції бізнесу з використанням сучасних інформаційних систем та цифрових технологій</p> <p>Тема 4. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 5. Бізнес-планування як інструмент реалізації підприємницьких ініціатив</p> <p>Тема 6. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні.</p> <p>Змістовий модуль 2. Культура у бізнесі та ділова етика</p> <p>Тема 7. Сутність та значення бізнес-культури в сучасних умовах</p> <p>Тема 8. Підприємницький успіх у контексті розвитку бізнес-культури та управлінських компетентностей</p> <p>Тема 9. Психологічні основи бізнесу та підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 10. Діловий етикет як основа поведінки у бізнес середовищі</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Результати підсумкового контролю успішності навчання оцінюються за 100- бальною шкалою та перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою.</p> <p>Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – до 100 балів (за виконання практичних завдань, тестових завдань, включаючи самостійну роботу та контроль).</p> <p>Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною</p>

(чотирибальною) шкалою:

- «відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою;
- «добре» – студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, аргументовано викладає його; вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставлені питання; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або під час виконання практичного завдання та самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна; вільно володіє державною мовою;
- «задовільно» – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, на недостатньому рівні володіє державною мовою;
- «незадовільно» – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає навчальний матеріал під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	не зараховано
1-34	незадовільно	не зараховано

<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо відвідування занять. Відвідування та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допускається пропуски занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі он-лайн за погодженням із керівником курсу. Відпрацювання пропущених занять проходяться в дні згідно графіку консультацій викладачів кафедри.</p> <p>Політика щодо проведення аудиторних занять. Дотримуватися встановленого порядку та зберігати відповідний рівень тиші для роботи в аудиторії. Активна участь під час обговорення: висловлювання та вміння відстоювання власної думки, повага та толерантність до чужої думки; вміння визнавати помилковість; при відстоюванні власної позиції використовувати першоджерела та рекомендовану літературу. За потреби дозволяється залишати аудиторію на короткий час. Мобільні пристрої, під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральньоукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гонtareва І.В. Підприємництво: підручник. Харків:ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 392 с. URL: http://surl.li/dprhq. 2. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2021. 108с. 3. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 61с. https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/b3fda254-56d0-4ce3-adde-b518285cbaaf/content 4. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с 5. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В.М. Марченко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с. 6. Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н. В. Валінкевич ; Житомир. держ. техн. ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2019. 491 с. 7. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. пос. / А.Б. Педько. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с 8. Плетос С.В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с 9. Підприємництво і бізнес - культура : конспект лекцій / уклад. Г.О. Швець. Маріуполь : ПДТУ, 2020. 99 с.

URL : <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/20067>

10. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій. Харків : ХДУХТ, 2019. 93 с.
https://duikt.edu.ua/uploads/l_2065_85675251.pdf

11. Hui Fan, Bufan Peng, Jing Qu Financial literacy, entrepreneurial activity and entrepreneurial motivation. *Finance Research Letters*. 2024, Vol. 68, 105982
<https://doi.org/10.1016/j.frl.2024.105982>

12. Malcolm Beynon, David Pickernell, Paul Jones Entrepreneurial activity in the international trade in cultural goods: A fuzzy clustering analysis. *Technological Forecasting and Social Change*. 2025, Vol. 210, 123914
<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2024.123914>

13. Thi Thu Tra Pham, Tung Bui Duy, Tuan Thanh Chu, Trinh Nguyen Financial inclusion, entrepreneurial activity and the moderating role of human capital: new cross-country evidence. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*. 2023, Vol. 17, Iss. 7, 28 November Pp. 187-204
<https://doi.org/10.1108/JEEE-09-2024-0415>

14. Yaser Hasan Al-Mamary, Abdulhamid F. Alshammari A conceptual model and its implications: Identifying key factors influencing entrepreneurial activity and innovation capabilities for sustainable development and green innovation. *World Development Sustainability*. 2025, Vol. 7, 100259
<https://doi.org/10.1016/j.wds.2025.100259>

Допоміжна література

1. Бондар Ю.А., Дейнека В.С. Стратегії розвитку підприємства: значення, види, особливості. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2023. № 3(84). С.77-88 DOI 10.31375/2226-1915-2023-3-77-88

2. Гуцалюк О.М., Бондар Ю.А., Журило І.В., Соколенко А.В. Стратегічний розвиток підприємств малого та середнього бізнесу в системі інноваційно-інтегрованих кластерних структур. Економічний вісник Донбасу. 2025. №1(79). С.77-85
[https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-1\(79\)-77-85](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-1(79)-77-85)

3. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 368 с.

4. Гуменна О.В., Бедій Н. І. Корпоративна культурна відповідальність як складова брендингу компанії в Україні. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. 2022. Т. 7, вип. 1. С. 41-47. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2022.7.1.41-47>

5. Гуцалюк О.М., Бондар Ю.А. Методи регулювання та оптимізації витрат виробництва продукції агросектору в системі управлінського обліку малого і середнього бізнесу. Науковий вісник Івано – Франківського національного технічного університету нафти та газу. Івано – Франківськ. 2020. Вип.2. С.51-59

6. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб. Н. В. Сментина та ін.; Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 320 с

7. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник. Алексеева С. В., Базиль Л. О.,

Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: «Полісся», 2021. 248 с.

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/729342/1/3_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B5%D0%BA%20%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC.pdf

8. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : монографія / за заг. ред. проф. Н. М. Соломянюк, проф. Л. В. Страшинської; Нац. ун-т харч. технологій. Київ : ЛІДЕР, 2020. 220 с.

9. Бондар Ю.А., Гуцалюк О.М., Коцюрба О.Ю. Formation of Analytical Provision of Sustainable Functioning of Service Enterprises. Вісник післядипломної освіти «Серія «Соціальні та поведінкові науки». Київ. № 20(49). 2022. С. 81-102.

10. Iuliia BONDAR, Olexander Starynets, Illia Neskhodovskyi, Sergey Kaptalan Features of the state regulatory policy on bioresource management in the agricultural sector of tourism. Philosophy, economics and law review. 2022. Vol. 2, no. 2. pp. 110-119

Нормативні документи

11. Господарський кодекс України: від 16 січня 2003 року № 436-IV // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

12. Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні»: від 10 вересня 1991 року № 1540а-ХІІ // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>.

13. Закон України «Про захист економічної конкуренції»: від 11 січня 2001 року № 2210-ІІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

14. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»: від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

15. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

16. Закон України «Про режим іноземного інвестування»: від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.

17. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23 лютого 1998 року № 22 // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>.

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ

Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

19. Податковий кодекс України: від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

20. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 року № 49/121 // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>.

21. Положення про реєстр неплатоспроможних підприємств та організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 листопада 1996 року № 1403 // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1403-96-%D0%BF>.

22. Цивільний Кодекс України: від 16 січня 2003 року № 435-IV // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua URL: <http://www.management.com.ua/hrm/motivation.php>.

2. Законодавство України. Верховна рада України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

3. Сайт електронної бібліотеки. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2031.html>

4. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва: URL: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>

5. Державна служба статистики України: URL: www.ukrstat.gov.ua

6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: наукові ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторія теоретичного навчання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали